

ÖREBRO
TEOLOGISKA
HÖGSKOLA
en del av ALT

Kristen med eller utan församling

En intervjuundersökning av synen på frälsning och församling

Kandidatuppsats i TL232, 15p
Elnaz Moradi
Examinator: Fredrik Wenell
Handledare: Roland Spjuth
Inlämningsdatum: 2021-04-27
Antal ord: 14850

Abstract

This study aims to examine which role the church has in the lives of christians. Are there different views on the church and the salvation among those who are active in a congregation versus those who are no longer active? This is studied by four qualitative interviews made with people from different backgrounds who became christians in adulthood during 2015. The interviews are analyzed and then discussed together with Arne Rasmusson's and Fredrik Wenell's work.

Innehåll

Kapitel 1: Inledning	1
1.1 Syfte och frågeställning.....	1
1.2 Metod.....	2
1.3 Etiska perspektiv.....	3
1.4 Material, urval och avgränsningar.....	3
1.5 Teori.....	4
1.6 Disposition.....	6
Kapitel 2: Bakgrund	7
2.1 Omförhandling av omvändelsen av Fredrik Wenell.....	7
2.2 Frälsning och kyrka av Arne Rasmusson.....	9
2.3 Slutsats.....	12
Kapitel 3: Intervjuanalys	13
3.1 Inledning.....	13
3.2 Vägen till tro.....	13
3.2.1 Informant 1.....	14
3.2.2 Informant 2.....	14
3.2.3 Informant 3.....	15
3.2.4 Informant 4.....	16
3.2.5 Sammanfattning av vägen till tro.....	16
3.3 Synen på frälsning.....	17
3.3.1 Informant 1 och 2s syn på frälsningen.....	17
3.3.2 Informant 3 och 4s syn på frälsningen.....	19
3.3.3 Sammanfattning av synen på frälsning.....	19
3.4 Synen på församlingen.....	20
3.4.1 Informant 1 och 2s syn på församlingen.....	20
3.4.2 Informant 3 och 4s syn på församlingen.....	21
3.4.3 Sammanfattning av synen på församlingen.....	22
3.5 Varför lämnade/ stannade kvar de i församlingen?.....	22
3.5.1 Informant 1.....	23
3.5.2 Informant 2.....	23
3.5.3 Informant 3.....	24
3.5.4 Informant 4.....	25
3.5.5 Sammanfattning av anledningen som de har lämnat/stått kvar i församlingen.....	25
3.6 Sammanfattning av intervju material.....	26
Kapitel 4: Diskussion	28
4.1 Inledningen.....	28
4.2 Synen på frälsningen.....	29
4.2.1 Likheter mellan informanternas syn på frälsning.....	28
4.2.2 Olikheter mellan informanternas syn på frälsning.....	29
4.3 Synen på församlingen.....	30
4.3.1 Likheter mellan informanternas syn på församling.....	31
4.3.2 Olikheter mellan informanternas syn på församling.....	31
Kapitel 5: Avslutande Kapitel	34
5.1 Sammanfattning och slutsats.....	35
5.2 Vidare forskning.....	36
Käll- och litteraturförteckning	37

Kapitel 1: Inledning

Att som kristen vara aktiv i en församling är självklart för många, men kanske inte för alla. Idag ser man fler som slutat gå till någon kyrka och det bli vanligare att anse att man inte längre behöver församlingen för att leva som kristen. Man kan ha sin gudsrelation utan att behöva delta i någon församling alls, det tar bara ens tid och kraft.

Jag konverterade från islam och kom till tro på Jesus 2014. Då började jag gå till en iransk församling där jag döptes. Under åren i den iranska församlingen såg jag många som blev kristna men som lämnade församlingen efter ett tag. 2019 började jag gå till en svensk församling och där mötte jag folk som stannat kvar i sin församling i många år. Detta är en av anledningarna till att jag vill undersöka detta område.

Syftet med detta arbete är att undersöka vilka olika synsätt på frälsning och församling som finns hos personer som kom till tro under 2015 och om detta påverkar om en troende stannar eller inte stannar i församlingen. Detta arbete kommer att bearbeta både de teologiska och praktiska perspektiven på församling och frälsning i frikyrkor i Sverige. Utifrån mitt arbete önskar jag slutligen dra lärdomar för vad som kan vara viktigt att tänka på för de som arbetar i församling och önskar skapa en miljö där personer vill stanna kvar och växa i sin tro.

1.1 Syfte och frågeställning

Uppsatsen besvarar följande frågeställning: vilka konsekvenser får en persons syn på frälsningen för hur de ser på församlingstillhörighet?

Frågan besvaras genom att intervjua fyra personer. Två som idag är aktiva i församlingar och två som inte längre är aktiva.

Forskningsfrågan bryts ner i följande underfrågor:

- Varför är man kristen och hur ser vägen till tro ut?
- Vad är synen på frälsningen?
- Vad är synen på församlingen?
- Varför lämnar/ står kvar man i församlingen?

1.2 Metod

Den här uppsatsen utgår både från ett deduktivt och induktivt förhållningssätt. I den induktiva metoden (data/materialdrivna studier) låter man allt material komma till tals, det vill säga att man på något sätt tillverkar sitt eget material och ganska förutsättningslöst försöker se det som framkommer i materialet. I deduktiv metod (teoridrivna studier) utgår man först från en teoribildning som blir styrande för hur man tolkar sitt material.¹ I detta arbete valde jag att utgå från både en teori om församlingens och frälsningens betydelse för kristet liv men vill samtidigt vara noggrann med att informanternas egna svar får komma till tals.

Som metod i arbetet har jag valt en kvalitativ forskningsmetod eftersom jag är intresserad av att förstå människors sätt att tänka och samtala. Man kan säga att kvalitativ studie inriktar sig på mening och förståelse snarare än förekomst och utbredning. Det är icke-realistisk vilket betyder att man kanske inte behöver upptäcka något utan att man mest är intresserad av hur människor uppfattar och förstår tillvaron. Målet med en kvalitativ studie är att man ska utforska och förstå hur saker fungerar för människor och hur man skapar mening. Alltså med kvalitativa forskningsintervjuerna menas, enligt Steinar Kavle och Svend Brinkman, att ”man är intresserad av informanternas individuella upplevelse i livet.”²

Utifrån uppsatsens syfte väljs fyra informanter med olika bakgrund där två av dem företräder människor som lämnat församlingen men fortfarande ser sig som kristna och två av dem representerar människor som står kvar i församlingen. Alla informanter i uppsatsen kom till kristen tro år 2015 i vuxen ålder.

Intervjuerna utfördes mellan den 12 januari och den 27 januari. Jag använde en intervjumetod som enligt Steinar Kavle och Svend Brinkman, kallas för halvstrukturerade livsvärldsintervjuer. Alltså intervjun utgår från en intervjuguide med formulerade områden men sedan följs upp i ett öppet samtal för följd- och fördjupande frågor ställs. Även om intervjuunderlaget inkluderar ett antal tema och frågor, finns det möjlighet att förändra frågornas form när det behövs. Att intervjuerna formuleras utifrån en intervjuguide som enligt Kavle och Brinkman innebär ”ett manus som mer eller mindre strängt strukturerar intervjuens förlopp.”³

Alla intervjuerna genomfördes på Teams och spelades in för att kunna ha fokus på informanternas berättelse under intervjuerna och samtidigt ha möjlighet att lyssna på dem igen. Mina informanter får inte tillgång till frågorna innan intervjun men de vet om vilka ämne vi ska samtala

¹ Kvale, Brinkmann 2009, 17-18.

² Kvale, Brinkmann 2009, 17-18.

³ Kvale och Brinkman 2009, 139-140.

om. Underlaget för intervjuerna finns det i slutet av uppsatsen som en bilaga. Intervjuerna transkriberades fullständigt ord för ord.

Alla intervjuerna tog ca 1.5 timmar. På grund av Covid19 genomfördes alla intervjuer på Teams och jag tycker utmaningen med digitala intervjuer är att det blir svårare att skapa en trygg miljö där informanterna kan vara bekväma att dela sina tankar och idéer. Men eftersom jag kände mina informanter sedan tidigare hade de inga problem med att dela med sig av sina tankar och idéer samt sina berättelser och jag tycker att det ändå gick väldigt bra att genomföra intervjuerna på detta sätt. Intervjuerna genomfördes både på persiska och svenska och jag har själv översatt de persiska delarna.

1.3 Etiska perspektiv

Eftersom religion är ett känsligt ämne i Sverige är det mycket viktigt att informanterna ska vara anonyma. Jag använder inte informanternas namn för att anonymisera dem samt för att de ska känna sig trygga att dela sina tankar och svara på frågorna. Jag har även uppmuntrat mina informanter att vara bekväma och svara på de frågor som de vill. Dessutom ska de vara ärliga och trygga med att dela sina tankar, idéer och tips av både positiva och negativa erfarenheter kring de olika ämnena, vilka är vägen till tro, synen på frälsningen och synen på församlingen samt anledningar till att de har lämnat/stått kvar i församlingen.

I denna uppsats kommer jag använda mig av citat och mina informanter är medvetna om det. Men det inspelade och transkriberade materialet kommer inte att publiceras i sin helhet och det kommer att raderas efter projektet.

1.4 Material, urval och avgränsningar

Som tidigare nämnts har jag valt att genomföra fyra intervjuer. I mitt urval av intervjuerpersoner har jag valt att intervjua två personer som har lämnat församlingen men fortfarande ser sig som kristna samt två personer som står kvar i församlingen. I början hade jag försökt att intervjua två iranier och två svenskar där en lämnat och en stannat kvar i församlingen men det var svårt att hitta en svensk som lämnat församlingen och ville intervjuas. Därefter har jag valt att intervjua två iranier (en är kvar och en har lämnat församlingen), en person från Afghanistan (som lämnat församlingen) och en svensk person (som är kvar i församlingen). Alla fyra informanter kom till tro på Jesus år 2015 och är mellan 30- 50 år.

För min analys av intervjuerna har jag främst använt två artiklar av Arne Rasmusson, *Frälsning och kyrka* och *Utan församling ingen frälsning*. Jag kommer även att använda Fredrik Wenells

avhandling *Omvändelsens skillnad*. Dessa två är valda för att de har gjort viktig forskning om synen på frälsning och församling inom svensk frikyrklig tradition.

1.5 Teori

Den teoretiska utgångspunkten för min analys är Arne Rasmussons texter om frälsning och församling och jag använder hans texter för att han skriver om församling och frälsning i en frikyrklig kontext. I detta kapitel beskriver jag denna teologiska utgångspunkt. I nästa kapitel återkommer jag till fler aspekter på dessa frågor där jag försöker beskriva vilka olika synsätt som präglat den frikyrkliga uppfattningen.

Rasmusson skriver i sin artikel *Utan församling ingen frälsning* att många i Sverige i dag associerar kyrka med institution, tradition, lära och moral. ”Det talas ofta om att det andliga sökandet går förbi kyrkan, därför att människor söker en autentisk, personlig andlighet befriad från kyrkans institutionella och läromässiga gränser.”⁴ Alltså relationen mellan församling och frälsning lyfts sällan upp och det är kanske för att frälsningen ses som något privat och individuellt och att församlingen ofta ses som ett hinder för att människor ska möta Gud.

Idag pratas det mycket om att man kanske inte längre behöver församlingen för att leva som kristen. Varje person kan ha sin privata gudsrelation och man kan leva sitt kristna liv i vardagen bland andra människor utanför församlingen. Det sägs att vara med en församling kräver mycket tid och energi. Som Arne Rasmusson skriver i sin artikel: ”i denna församlingskritik kan man knyta an till en djupgående tradition i både allmän protestantism och i frikyrklig tradition. I dessa sammanhang har man just kontrasterat kyrka och individ, betonat det privata läsandet av Bibeln kontra kyrkans läsning, och ställt institution, tradition och lära mot liv.”⁵

Rasmusson skriver i kontrast till detta att ”gemenskapen med Gud inte kan skiljas från gemenskapen med Guds folk.”⁶ Han kallar kyrkan för ”de heligas samfund”. Han menar att den vanligaste beteckningen i Bibeln på de kristna är ”de heliga”. Han skriver att ”helig” betyder avskild och ”de heliga” betyder att man har blivit avskild från världen. Man har blivit befriad från sitt gamla liv och sammanhang och insatt i ett helt nytt sammanhang, dvs den kristna församlingen, som är Kristi kropp. Han beskriver också att ”helighet” innebär omvändelse och därefter är också helgelsen en del av frälsningen. Han anser ”att bli kristen är inte bara att bli förlåten och inse att man är accepterad av Gud. Det inkluderar också omvändelse, nytt liv, ny gemenskap och ny tjänst.”⁷

⁴ Sjödin 1995, 179.

⁵ Sjödin 1995, 180.

⁶ Sjödin 1995, 181.

⁷ Sjödin 1995, 182.

Rasmusson anser att vara en del av en församling är mer än att vara en del av en förening eller en verksamhet. Samtidigt är församlingen inte en organisation, utan en organism. Han skriver:

I en organism föds man in, man blir inte intagen. Enheten mellan dess olika delar är organisk och gäller hela livet. Men denna betoning på församlingens organiska natur gör inte församlingens organisatoriska struktur överflödig. Livet kräver organisation och struktur för att fungera. Så gäller det också det andliga livet.⁸

Rasmusson menar att Gud har skapat människan som en social varelse och hennes liv designas i relation till andra människor. Det kan vara i förhållande till hennes föräldrar och även de olika större sociala sammanhang hon lever i. Man leds in i traditioner och lär sig berättelser som visar henne sätt att se verkligheten och man handlar på det sättet som man ser. Så det är viktigt vilka berättelser eller traditioner man lever med. Rasmusson säger att

människan är alltså inte först människa som sedan ingår i relationer, utan hon är människa i dessa relationer. Människans ”väsen” är inte bara biologiskt, utan också socialt och kulturellt. Konsekvensen är att hon är historiskt formad. Man kan vara människa på olika sätt.⁹

Alltså förs frälsningen vidare genom den kristna kyrkan som är den sociala och historiska verkligheten. Vi är skapade som sociala varelser och det är därför frälsningen kommer till oss genom den skapade verkligheten. Som Rasmusson beskriver: ”frälsning är inte ett rent andligt och individuellt fenomen. I stället verkar Guds Ande i oss genom den konkreta faktiska historien. Gud skapar ett folk, och det är genom att vi blir insatta i detta folk som det nya livet blir en möjlighet.”¹⁰ Han hävdar att kyrkan som ett historiskt fenomen också kan vara otrogen i sin kallelse och därefter kanske vara ett hinder för människors möte med Gud. Han menar att bli kristen och frälst betyder att bli en del av församlingen.

människor inbjuds att bli en del av äventyret att vara Guds rikes redskap i Xstad eller Yby. Det är ju också så som många finner vägen till Kristus. Utgångspunkten är inte en abstrakt reflektion över livsåskådningsfrågor, utan ett möte med människor som förmedlar något av Guds verklighet och frälsning genom sina liv.¹¹

Rasmusson skriver att ”församlingens gemensamma liv som en förutsättning för fungerande gudstjänstliv och förkunnelse.”¹² Han menar att en pastor inte kan bära hela församlingen själv ensam medan en församling kan bära en förkunnare och därefter en god förkunnelse. Rasmusson anser att församlingen har mycket viktig roll för evangelisationen eftersom genom det kan det gudomliga livet

⁸ Svartvik 2009, 19.

⁹ Sjödin 1995, 188.

¹⁰ Sjödin 1995, 189.

¹¹ Sjödin 1995, 189.

¹² Sjödin 1995,190.

försas vidare till världen. Därför kan man säga att församlingen inte kan separeras från församlingen. Samtidigt församlingens liv är ett bevis på budskapets sanning och det är genom församlingen som frälsningen får betydelse. Han menar att man förstår någonting genom att man använder och upplever det och på samma sätt när man befinner sig i den kristna gemenskapen kan man förstå vad ord som Gud som Fader, Guds son eller bön, hopp och frälsning innebär.¹³

1.6 Disposition

Efter detta inledande kapitel fördjupar jag i kapitel 2 för den teori som jag utgår ifrån i mitt arbete. I kapitel 3 presenteras sedan intervjuresultatet samt de likheter och olikheter jag finner där genom en breddanalys. I kapitel 4 skrivs en diskussion där jag jämför teorin med intervjuresultatet. Slutligen sammanfattas uppsatsens slutsats samt ges förslag på vidare forskning inom området. Till sist kommer en källförteckning.

¹³ Sjödin 1995, 192.

Kapitel 2: Bakgrund

Detta kapitel ska redogöra för synen på frälsning och församling i den svenska frikyrkliga traditionen. Detta gör jag framför allt för att kunna sätta in mina informanternas svar i relation till olika strömningar inom frikyrkan, men också för att ytterligare fördjupa den teoretiska grund utifrån vilken jag analyserar deras svar.

2.1 Omförhandling av omvändelsen av Fredrik Wenell

Fredrik Wenell har i sin avhandling *Omvändelsens skillnad* en redogörelse för hur synen på omvändelse förändrats inom svenska frikyrkor. Han använder sig av artiklar i Örebromissionens tidning *Missionsbaneret* och gör en analys av materialet utifrån John Howard Yoders diaspora-teologi.

I John Howard Yoders diasporateologiska perspektiv handlar omvändelse och frälsning om en sociologisk skillnad mellan de troendes gemenskap och världen.¹⁴ Diasporateologins betoning på sociologisk skillnad står i kontrast till det som kallas konstantinism. konstantinism står för den förändring då kristen tro blev allmän och stödd av makthavare och strävade efter enhet och universell giltighet. Resultaten förändrade förståelsen av omvändelsen och därmed betydelsen av frälsningen. Som Wenell skriver ”Om den troende gemenskapen betraktas som en teologisk sociologi öppnar det upp möjligheter att förstå sociologiska förskjutningar som teologiska förändringar.”¹⁵ I kontrast till konstantinisk kristendom framhävde väckelserörelser den personliga omvändelse som ett viktigt moment där personen blev frälst och ens liv förändras totalt. Man kan säga att den var en upplevelse som framför allt förväntades ske i den sociala praktiken i väckelsemöten. Väckelserörelserna var grunden till Örebromission (ÖM) (som kan beskrivs som pingstbaptism) men den påverkades också av baptistisk och pentekostal teologi.¹⁶ Även om den personliga omvändelsen har olika teologisk innebörd i de svenska baptistiska och svenska pentekostala rörelserna, kopplas de samman i ÖM. Baptistisk teologi fokuserar mer på omvändelsen som en personlig kognitiv övertygelse medan pentekostal teologi fokuserar på omvändelsen som en personlig emotionell erfarenhet. ”ÖM:s relation till både pentekostal och baptistisk teologi gör att det finns en potentiell spänning i betydelsen av omvändelsen.”¹⁷

¹⁴ Wenell2015, 160.

¹⁵ Wenell2015, 161.

¹⁶ Wenell2015, 161.

¹⁷ Wenell2015, 162.

Mellan 1930- och 1950-talet började Sverige formas till ett folkhem där staten skulle garantera och försäkra den individuella friheten. Både den lutherska och den frikyrkliga synen på människan påverkades av den och de betonade individen och den individuella friheten. Som Wenell skriver ”folkhemmet blev en frihet från sociala kroppar garanterad av den svenska staten.”¹⁸ Samhället skulle inte längre präglas av kristen tradition utan av en gemenskap av fria individer. Men man kan säga att även om individen betonades i den svenska lutherska kyrkan, skedde det inom ramen för kyrkliga handlingar och som Wenell skriver ”individen var i den lutherska enhetsstaten diskursiverad inom ramen för de skapelsegivna ordningarna såsom hem, stat och kyrka.”¹⁹ Wenell refererar till kyrkohistorikern Joel Halldorf som skriver att ”den individuella friheten användes för att bygga upp nya sociala kroppar inom det existerande samhället.”²⁰ Det vill säga att individens frihet inte betyder att man är fri från gemenskaper utan det innebär att man är fri att välja den gemenskap som man vill.

Wenell hänvisar också till kyrkovetaren Ulrik Josefsson som anser att uppfattningen om frälsningen inom den svenska Pingströrelsen har både kognitiva och erfarenhetsbaserade faktorer. Den kognitiva faktorn innebär att ha rätt lära i Pingströrelsen. Alltså frälsningen har grunden i Jesu död på korset men den blir verklighet med personens omvändelse, dvs individens personliga erfarenhet och den är bara början av nya livet. Han betonade att omvändelsen i Pingströrelsen separeras från dop handlingen. Man kan säga att dopet är en bekräftelse av det som redan ägt rum i frälsningen. Josefsson menar att ”upprepade personliga erfarenheter antogs leda till en fördjupad identitet och livsstil och i centrum för frälsningen stod den personliga upplevelsen som skulle innebära en förändring inifrån.”²¹ I Pingströrelsen var varje individ delaktig i kollektivet genom muntligt gensvar och bifall som ett tecken för gemensamma erfarenheter. Man kan inte beskriva denna kollektiva erfarenhet som individualism eftersom den kristne var en del av helheten, dvs en del av kollektivet som har gemensamma omvändelseerfarenheter. Och denna omvändelse slutar inte i personlig erfarenhet utan ska fortsättas i församlingsgemenskapen. Alltså, församlinglivet formas av olika samlingar som också betonar förnuftet. Detta förnuft formades genom dessa gemensamma samlingar. Som Wenell skriver: ”församlingen var alltså den kontext där man gemensamt försökte förstå Guds sanning och vad det innebar att leva som kristen.”²² Han menar att de människor som omvänt sig förenades i en gemenskap för att förstå den kristna tron. De försökte inte att hitta sina svar i den allmänna samhällskontexten utan de skapade sin kontext i den tro ende gemenskapen.²³

¹⁸ Wenell2015, 164.

¹⁹ Wenell2015, 163.

²⁰ Wenell2015, 163.

²¹ Wenell2015, 165.

²² Wenell2015, 166.

²³ Wenell2015, 166.

2.2 Frälsning och kyrka av *Arne Rasmusson*

Arne Rasmusson menar att svensk frikyrklighet består av tre olika fromhetstraditioner, vilka är en luthersk-pietistisk skuld-förlåtelsesteologi, en karismatisk pånyttfödelsesteologi och en radikal lärjungaskapstro. Dessa tre traditioner har olika bibliska grunder som parallellt används på olika områden. Enligt den traditionella frikyrkligheten handlar kristendom om syndaförlåtelse och försoning med Gud samt att människor blir rättfärdiga inte genom gärningar utan genom tro på Jesus och det verk som Jesus gjorde på korset. Den andra traditionen som Rasmusson kallar karismatisk pånyttfödelsesteologi betonar också försoning och rättfärdiggörelse men här finns andra aspekter som är viktigare i praktiken, t. ex pånyttfödelse, ny skapelse, nytt liv, Andens nya liv, dvs mötet med Jesus som förvandlar människors inre liv. Inte minst pingströrelsen kännetecknas av dessa drag. Lärjungaskapsteologin som har sin grund i tre första evangelierna samt hos Paulus och Johannes, betonar efterföljelse och den kristna gemenskapen. Man kan säga att Jesu liv, död och uppståndelse leder inte bara till förlåtelse utan ger ett nytt liv till Jesus efterföljare.²⁴

I denna artikel vill Rasmusson påpeka ”hur den luthersk-pietistiska ramen, inte sällan i allians med upplevelseorienterad karismatisk kristendom, lett till en individualistisk kristendomssyn som har små resurser att stå emot den moderna individualismen.”²⁵ Alltså, det anses att individens personliga möten med Gud samt hennes personliga relation till Gud och till sin nästa är viktigaste och detta är i kontrast med vad kyrkan som institution och den kristna läran står för. Den luthersk-pietistiska traditionen använder Romarbrevet samt Galaterbrevet för att försvara sitt synsätt. Därför vill Rasmusson använda dessa brev för att visa denna uppfattning har grundats på ett felaktigt bibliskt perspektiv om vad kristendom handlar om, samt visa hur Paulus formulerar den kristna tron på ett sätt som ligger närmare den radikalreformatoriska än den lutherska teologin och praktiken.²⁶

Rasmusson startar med att konstatera att Guds rike var ett centralt budskap i Jesu förkunnelse. Gud har valt ett litet folk för att genomföra sin plan, att Israel ska bära Guds uppenbarelse och vittna om Gud för hela mänskligheten. Gud hade förbund med Israel och detta folk med dess tradition bygger omfattningen för Jesus Kristus och hans liv och förkunnelse. Alltså är Guds rike nära genom Jesus själv och folket kallas att omvända sig genom att ta emot detta rike. Guds rike innebär inte att man kan leva som isolerad individ, utan det får betydelse när man lever som folk och tillsammans med andra. Som Rasmusson skriver: ”Guds rike handlar om återställelsen av Guds förbund med Israel.”²⁷ Han tillägger att man kan se detta på många sätt, t.ex. de tolv lärjungar utvaldes som en

²⁴ Rasmusson2007, 173.

²⁵ Rasmusson2007, 173.

²⁶ Rasmusson2007, 173.

²⁷ Rasmusson2007, 174.

profetisk symbol för återsamlandet av Israels tolv stammar. Jesus helade de sjuka som en symbol för att återställelsen av förbudet var på gång. Frälsningen är både historisk och social. Det handlar om både ny kunskap, nya upplevelser eller en ny existentiell uppfattning av livet och om ett liv i förlåtelse och försoning.²⁸

Rasmusson skriver att frälsningen är inte bara för individer utan är för hela skapelsen, dvs hela skapelsen ska upprättas (Rom 7). I kapitel 9-11 talas mycket om frälsningen som inte är bara individualistisk. Gud har utvalt ett folk och Han är trofast i sina löften. Man kan säga att när man är kristen, börjar man ett nytt liv tillsammans med andra kristna och att man som kristen tillhör Guds folk och är bärare av Guds löfte. I vidare kapitel ser man också hur detta folk ska leva sitt liv tillsammans med andra och att man ingenstans kan se individetik utan en församlingsetik där det gemensamma livet i Anden betonas. Som Rasmusson skriver ”evangeliet är ett erbjudande om att bli en del av Guds befriade folk och den kallelse som detta folk har fått. Det är goda nyheter att alla, var och en, har blivit inbjudna att vara en del av detta befriade folk”²⁹ Han menar att när en person blir frälst blir han/hon en del av Guds folk och Guds frälsnings handlande med världen. Dessutom att bli kristen inte handlar om att man får en speciell livsstil, ett speciellt beteendemönster och vissa upplevelser utan det handlar om att man blir en del av ”ett konkret folk”³⁰ Att vara kristen kan enligt Rasmusson aldrig vara privat och individualistiskt.

”Att förstå kyrkan som ett folk innebär att man betonar kontinuiteten med Israel och judendomen.”³¹ Ett synsätt var att man avgår från det israelitiska eller judiska kungadömet, Israel som ett folk, med ett land, en kultur, ett språk, ett politiskt system. Men de flesta judar har varit i diasporan och kyrkan växte som en strömning inom judendomen som en fortsättning av den judiska diasporan. Alltså, judarna har erfarenhet av gemenskap med andra och att leva tillsammans med andra folk och att inte ha kontroll över makten som leder till en form av judisk identitet som sen kom att påverka kristendomen. Ett socialt liv utformades där det inte fanns någon form av konventionella politiska strukturer, militär makt och kulturell överensstämmelse. Denna judiska syn som överensstämde med den monoteistiska tron och judiska erfarenheten av gemenskap (vilket kan finnas både utanför och innanför Romarriket) kan framställas mer generell än Romarrikets syn.³² Den tidiga kyrkan stärktes i denna tradition och man kunde inte längre se rådande politiska makthavare. Individualistisk kristen tro växte fram när kristendomens ”avjudaisering” började växa och diaspora-praktiken började bortfalla.

²⁸ Rasmusson2007, 175.

²⁹ Rasmusson2007, 180.

³⁰ Rasmusson2007, 180.

³¹ Rasmusson2007, 181.

³² Rasmusson2007, 181.

Rasmusson skriver att den kristna kyrkan ser sig som ett särskilt folk med en speciell identitet och visst sätt att leva. Man kan säga att bli kristen betyder att man lämnar sitt gamla och börjar ett helt nytt liv. Enligt Rasmusson: ”det fanns ett ”före” och ett ”efter” och ett ”innanför” och ett ”utanför”. Och det är därför kamp-segermodellen styrde förståelsen av försoningen. Man kan säga att kyrkan var i en kamp som ledde att man talar meningsfullt om Guds frälsning.³³ Och när kyrkan skiftas till att bli stats- och folkreligion, förändrades detta. Denna radikala ändring skedde under en lång tid och uppfattningen om att kristna är ett speciellt folk som har kallats av Gud fick en helt annan betydelse när hela Romarriket blev kristet. Samhället och kyrkan förenades till en enhet och det fanns ingen skillnad mellan världen och kyrkan. Därefter fanns det ingen ”före”, ”efter” eller ”innanför”, ”utanför” när man föddes in i detta sammanhang. Detta hade några olika konsekvenser, till exempel begreppet ”osynliga kyrkan” uppkom och den betyder att även om kyrkan som institution är synlig, är de utvalda som är sanna troende den osynliga kyrkan.

Rasmusson nämner också den radikala reformationen. Han skriver att den radikala reformationen består av både politiska aktivister, spiritualister, och församlingsinriktade grupper och man kan säga att den radikala reformationen representerar en radikal protestantism (som oftast var mer katolsk än protestantisk). Man brukar skilja mellan församling och värld där man betonar församlingen som gemenskap, lärjungaskap och vittnesbörd. Och det är därför man läser Bibeln olika hos olika reformatorer även om det finns likheter både hos Luther och Calvin. För anabaptisterna var det så att frälsningen betyder att man blev en del av ett särskilt folk och man är utvald och utkallad av Gud för att leva ett nytt liv som Jesu efterföljelse.³⁴

Rasmusson säger att i slutet av 1600-talet kom upp en ny väckelserörelse som kallas pietistiska väckelsen och det var i reaktion mot förstelnad ortodoxi och vanekristendom. Man kan säga att det finns många likheter mellan det och den radikala reformationen. Men en viktig skillnad är att man inte betonar församlingens gemensamma liv med Kristus utan individens personliga och inre relation med Gud. Alltså, båda traditionerna bekräftar båda aspekterna, men ordningen mellan församling och individ var olika. Centrum i pietismen var det inre livet och individens relation till Gud samt det nya livet och helgelse. Alltså frikyrkliga former av pietism var mer som anabaptismen än den lutherska pietism som växte fram inom de stora nationalkyrkorna. I den lutherska pietismen uppfattas det som andligt irrelevanta och man såg kyrkans yttre form som rent instrumentell som kunde värnas med en teologisk dualism mellan det inre och yttre.³⁵

Den svenska 1800-talsväckelsen och baptismen har sin grund i pietismen och det är därför det fanns ett individualistiskt drag i dess teologi. Deras praktik var bättre än deras teologi och de

³³ Rasmusson2007, 182.

³⁴ Rasmusson2007, 187.

³⁵ Rasmusson2007, 189.

praktiserade en stark församlingskristendom med församlingen i centrum i dess liv. De levde med den kristna gemenskapen och var inga moderna individualister. Risken med deras bristande teologi var när de levde i en individualistisk kultur som de var emot den. Som Rasmusson beskriver ” den moderna terapeutiska individualismen och den klassiska pietismen verkar fungera mycket väl tillsammans. Det går alldeles utmärkt att försvara privatkristendom utifrån tanken att det viktiga är den personliga relationen till Gud, det egna andliga livet, inte kyrkans dogmer och moraliska system.”³⁶

2.3 Slutsats

Min teori utgår från att det i kristen tro finns ett samband mellan frälsning och församling. Men både Rasmusson och Wenell ser att den frikyrkliga traditionen innehåller motstridiga tendenser på denna punkt. Det finns en stark betoning på omvändelse, lärjungaskap och gemenskap men också väckelserörelser som betonar det individualistiska. I min analys av de intervjuades synsätt på frälsning och församling blir det därför viktigt att se vad informanter har för syn på frälsning respektive församling och hur deras syn påverkat deras beslut att lämna eller stanna kvar i församling.

³⁶ Rasmusson2007, 189.

Kapitel 3: Analys av intervjumaterial

3.1 Inledning

I kapitel 2 har jag skrivit om synen på frälsning och församling i den frikyrkliga traditionen med hjälp av Rasmussons och Wenells arbeten. I detta kapitel presenteras resultatet av intervjuerna genom analys av intervjumaterial. Först kommer jag att beskriva vad varje informant har för syn på församling och frälsning, hur deras väg till tro ser ut och varför de har lämnat eller stannat kvar i församlingen. Dessutom ska jag undersöka de skillnader samt likheter som finns mellan dem. Jag kommer även skriva deras viktiga och unika tankar kring ämnena. Till sist ska jag skriva en sammanfattning av helheten.

Detta kapitel kommer att vidröra mina viktigaste frågeställningar som är;

- Vägen till tro: Hur kom de till tro på Jesus?
- Synen på frälsning: Vad är frälsning?
- Synen på församling: Hur ser de på församlingens roll i den kristnes liv?
- Varför lämnade/stått de kvar i församlingen?

Dessa fyra intervjuer är baserade på informanter från olika bakgrund. Jag intervjuade en afghansk person och en iransk person som har lämnat församlingen men fortfarande ser sig som kristna, samt en iransk person och en svensk person som fortfarande är aktiva i sina församlingar. Alla fyra informanter kom till tro på Jesus år 2015 och är mellan 30- 50 år. Jag ska använda mig av citat och hänvisningar för att visa på relevans av material samt skriva underrubriker för att tydliggöra poängen i varje intervju.

3.2 Vägen till tro

I den här delen kommer jag beskriva informanternas väg till tro. Som tidigare nämnts kom alla informanter till tro i vuxen ålder under år 2015. Informant 1 och 2 lämnade sina församlingar ca 2-3 år efter dopet men ser sig fortfarande som kristna. Informant 3 och 4 fortsatte att stå kvar i de församlingar som de döpts i och har haft ett aktivt församlingsliv under dessa år.

3.2.1 Informant 1

Informant 1 är en 34-årig man från Afghanistan som har muslimsk bakgrund. Under hans ungdomsår var han aktiv muslim men så småningom kände han inte sig längre som muslim fast han alltid trodde på en Gud, en högre makt som alltid varit med honom hela sitt liv. Några år efter han hade kommit till Sverige blev han allvarlig sjuk. Sjukdomen orsakade att han återigen började att söka Gud och han gjorde det genom att praktisera alla islamiska regler som han kunde från barndomen. Efter ett tag fick han reda på att han hade cancer och blev helt besviken på sin islamiska tro och på Gud. ”Jag var sönderstressad och blev arg på Gud och tänkte att allt som hänt mig var på grund av Gud och saker som Han inte gillar hos mig. Jag trodde att jag blev sjuk för att jag inte var en tillräckligt bra person för Gud.”³⁷, sa han.

En av hans kompisar som var kristen, utmanade honom att be i Jesus namn för att bli helad. ”Jag ville inte göra det för jag visste att det inte skulle hända något men jag gjorde det ändå för att bevisa för min vän att Jesus inte finns och inte har någon makt”³⁸, sa han. Efter ett tag blev han mirakulöst helad. ”Jag saknade ord för vad Jesus gjorde för mig. Jag tänkte att om det fanns någon Gud, måste det vara Jesus för även om Han visste att jag inte hade någon tro på Honom, helade Han mig.”, sa han. Han berättade att hans Gudsbild förändrades helt och hållet och han började tro på Jesus som är full av kärlek och har accepterat honom på det sättet som han är. Till sist konverterade han till kristendom och hela hans liv förändrades.

3.2.2 Informant 2

Informant 2 är en 50-årig man från Iran. Han var aktiv muslim hela sitt liv och berättade att han alltid älskat Gud men de senaste åren innan sin konvertering blev han trött på islam, den iranska regimen och alla religioner. ”Jag hatade begreppet religion oavsett vilken det var men jag trodde alltid på en Gud som hade en högre makt och var med mig hela tiden. En Gud som hjälpte mig när jag behövde hjälp. Jag visste inte vem Gud var, men jag älskade Honom.”³⁹, sa han.

När han kom till Sverige kände han sig mycket ensam även om han hade sin familj med sig. Han berättade att han kände en tomhet inom sig som inte kunde fyllas med något. Samtidigt saknade han att vara med sina släktingar och vänner som bodde i Iran. En dag blev han och familjen medbjudna till kyrkan. De gick dit för julfesten och där fick han träffa många andra iranier som var kristna. ”De frågade inte om min religion och accepterade mig som en

³⁷ Intervju med informant1, 2021-01-27.

³⁸ Intervju med informant1, 2021-01-27.

³⁹ Intervju med informant2, 2021-01-12.

vän. Det kändes som att jag var deras släkt eller bästa vän⁴⁰, sa han. Vänskapen orsakade att han fortsatte umgås med ”de kristna” och småningom blev han också nyfiken på kristen tro och han blev kristen bara några månader efter det. ”Jag blev välvilligt bemött i kyrkan och tyckte att kristna är annorlunda på ett bra sätt till skillnad från alla andra som jag hade mött i mitt liv. Man kunde se kärlek i dem.”⁴¹, sa han.

3.2.3 Informant 3

Informant 3 är en 30-årig man som växte upp i Iran men hade aldrig någon religion. Han trodde på en högre makt som kunde heta olika namn och agerade olika för olika människor. ”Jag tyckte att det borde finnas något mer än det jag såg men jag ville/orkade inte tänka på det eller söka efter det. Det enda som jag var säker på var Gud existens.”⁴², sa han. När han bodde i Iran fick han höra om Jesus från sin bror som bodde i utomlands och var kristen sedan många år. ”Jag tyckte om alla saker som min bror berättade om Jesus. Jag visste att Jesus var en moraliskt god människa som sa bra saker, men det var svårt att acceptera honom som Gud”⁴³, sa han. Han brukade ha samtal om Jesus och Bibeln med sin bror men accepterade aldrig Jesus gudomlighet fast hade stor respekt för sin bror och vad han trodde på.

2014 kom han till Sverige och fick många svåra problem och framförallt ekonomiska problem i det nya landet. En dag när han var på väg hem, märkte han att han nog hade tappat sin plånbok med alla pengar som han hade sparat under en lång tid. Han blev väldigt ledsen men från ingenstans mindes han vad hans bror hade sagt honom, att ingenting är omöjligt för Jesus. ”Jag kände mig kraftlös och hopplös och plötsligt började jag be i Jesu namn och sa till Jesus att om du hittar min plånbok då ska jag följa dig hela mitt liv. Jag sa dessa meningar utan tro, men tänkte att det var den enda som jag just då kunde göra”⁴⁴, sa han. Plötsligt hittade han sin plånbok i buskarna. ”Från och med då upptäckte jag att det finns en övernaturlig kraft när man ber i Jesu namn och från den stunden när jag konfronterade något problem bad jag i Jesu namn och problemet försvann direkt. Jag kallade inte mig kristen då men bad alltid i Jesu namn för jag visste att Jesus kunde göra skillnad.”⁴⁵, sa han. Några månader efter händelsen började han gå till en svensk kyrka nära sitt hem för att be. Och även om han inte förstod språket gick han dit varje dag för där kände han sig fridfull. Till slut hittade han en kyrka med en stor

⁴⁰ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁴¹ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁴² Intervju med informant3, 2021-01-19.

⁴³ Intervju med informant3, 2021-01-19.

⁴⁴ Intervju med informant3, 2021-01-19.

⁴⁵ Intervju med informant3, 2021-01-19.

farsitalande grupp. Han började lära sig om kristendomen och deltog i en Alphakurs tillsammans med andra iranier. Efter 5-6 månader blev han kristen och bestämde sig att följa Jesus i hela sitt liv.

3.2.4 Informant

Informant 4 är en 45-årig svensk kvinna. Hon tror att hon har famlat lite i perioder av någon form av tro under åren. Som 14-15-åring kunde hon inte tro att det fanns en Gud eftersom det var så plågsamt att leva. När hon fått sin första son så fanns det något som drog henne till kyrkan. ”Jag ‘kände något’ och valde att utforska lite med sång, med vuxenkonfirmation och via samtal med några kristna vänner”⁴⁶, berättade hon. Under sonens första förskoleår var han inskriven på en kristen förskola som drevs av Svenska kyrkan. Hon berättade att ”sedan kom några turbulenta år där det ’förbjöds’ hemifrån att tro på Gud. Vi flyttade många gånger och under de åren fanns inte någon längtan till Gud, och den lilla närheten till Honom jag hade gick förlorad.”⁴⁷ Men så efter ett par år började hon återigen känna en längtan och ett sökande efter Gud i sin själ. Samtidigt kände hon en enorm tomhet inom sig. Hon tillägger att ”det kändes att någonting fattades mig. Jag visste inte vad det var jag letade efter, eller vad det var som gnagde i mig. Jag kände en stor längtan efter att bli fri.”⁴⁸ En natt 2015 hörde hon en viskning mitt i natten. En viskning, ett ord som vägrade släppa taget. Hon visste inte då vad ordet betydde eller vad det skulle leda henne till, men ordet i viskningen förde henne till en församling som hade exakt samma namn som ordet i viskningen och hon började komma närmare Jesus och till sist upptäckte hon tron i den församlingen och blev kristen.

3.2.5 Sammanfattning av vägen till tro

Jag intervjuade fyra informanter från olika bakgrund som fick berätta om sin väg till tro. Alla informanter kom till tro på Jesus i vuxen ålder år 2015. Informant 1 och 2 lämnade sina församlingar ca 2- 3 år efter dopet men ser sig fortfarande som kristna. Informant 3 och 4 har fortsatt att stå kvar i de församlingar som de döpts i och har haft ett aktivt församlingsliv under dessa år.

Tron för informant 1 skedde genom en personlig upplevelse där han blev helad från cancer och hans gudsbild förändrades på grund av ett mirakel och sedan tog han ett beslut att bli kristen och följa Jesus. Tron för informant 2 skedde inte vid någon särskild punkt utan det

⁴⁶ Intervju med informant4, 2021-01-22.

⁴⁷ Intervju med informant4, 2021-01-22.

⁴⁸ Intervju med informant4, 2021-01-22.

var en process som började med en längtan efter att tillhöra någon grupp eller gemenskap och sedan genom att lära känna kristna och till sist fortsatte det med en nyfikenhet som ledde honom till frälsningen. För informant 3 började tron med en särskild upplevelse där han fick hitta sin plånbok och sen började trons process med nyfikenhet, Alphakurs och till sist frälsningen. För informant 4 var tron också en process som började någonstans i barndomen och fortsatte med tro och tvivel i olika perioder och i olika omständigheter i livet. Till sist skedde en särskild upplevelse där hon hörde en viskning som ledde henne till den församlingen som hon just nu går i, och där kom hon till tro på Jesus.

3.3 Synen på frälsning

Alla informanter uttryckte sig på olika sätt men samtidigt lyfte de upp saker som var gemensamt mellan dem. Det var intressant att se att de som har lämnat församlingen tyckte lika om frälsningen samt de som stått kvar i församlingen hade samma syn på frälsningen.

3.3.1 Informant 1 och 2s syn på frälsningen

De som har lämnat församlingen uttryckte sig på olika sätt men resonerade likadant. De ansåg att frälsningen betyder att man börjar ett nytt liv med Kristus som är helt annorlunda än det gamla livet. Informant 1 sa att ”jag hade en svår barndom och svårt liv och när jag blev kristen upplevde jag att jag dog med Kristus och föddes på nytt. I det nya livet lever jag med Kristus och Han har gett mig nytt hopp och nya mål så kan jag glömma mitt gamla liv lättare.”⁴⁹ Informant 2 sa också att ”jag blev helt annorlunda i mitt nya liv. Jag blev en ny person. Till exempel innan rökte jag två paket cigaretter per dag men nu hatar jag att röka för jag vet hur fantastiskt mitt nya liv är. Alla dåliga saker i mitt tidigare liv dog och nu har jag ett bättre liv.”⁵⁰

Båda ansåg att man blir Guds barn och man inte längre är slav. Informant 1 beskrev att ”i islam kallade vi oss Guds slav och när vi bad till Allah såg vi honom som en boss som ville göra sin slav illa. Men nu i kristendomen är vi Guds barn och kan kalla honom Pappa”.⁵¹ Informant 2 sa också att ”frälsning för mig betyder att bli fri från slaveri och bli Gud älskade barn”⁵²

De båda beskrev frälsningen som en slutpunkt för det mörka livet och för synden. Informant 1 sa att ”man blir en ny skapelse i Kristus och synden har inte längre makt över en

⁴⁹ Intervju med informant1, 2021-01-27.

⁵⁰ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁵¹ Intervju med informant1, 2021-01-27.

⁵² Intervju med informant2, 2021-01-12.

person som är frälst. Frälsningen är slutpunkt för mörkret och synden.”⁵³ Informant 2 sa också att ”frälsningen är en slutpunkt av allt det gamla i livet och man får lyckan och fred genom det”.⁵⁴

Båda beskrev att frälsning är någonting individuellt och innebär en radikal förändring där varje person tar ett beslut att följa Jesus och ha sin personliga relation med sin Skapare. Informant 1 betonade att ”man upplever Guds närvaro som individ och då börjar man sin personliga relation med Gud.”⁵⁵ Informant 2 sa också att ”Gud talar med varje individ och man erfar Guds röst på olika sätt men den är på ett särskilt sätt för varje individ.”⁵⁶

Båda betonade starkt att frälsning inte har någonting att göra med församling och gemenskap och dopet är en möjlighet där man på något sätt visar sitt löfte inför andra och vittnar om sin tro för andra. Informant 1 säger att ”jag tycker att det inte finns någon relation mellan frälsning och församling. Jag känner många i Iran som är frälsta utan att ha dop eller vara med någon församling. Till exempel, de såg Jesus i drömmar och accepterade Honom som sin frälsare.”⁵⁷ Informant 2 sa också att ”jag tycker inte att man måste vara med någon församling för att vara kristen. Det viktigaste är att ha en intim relation med Gud och vittna om Honom i möte med människor på arbetsplatsen eller där man är.”⁵⁸

Informant 1 betonade att man får ett evigt liv när man tror på Jesus som sin Herre och frälsare och man inte behöver vara rädd för helvetet eller en mörk framtid. Han nämnde Joh3:16-17, ”så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom”.⁵⁹

Informant 2 betonade friden som man får genom frälsningen. Han sa ”Man inte kan hitta den riktiga friden i världen utan den eviga friden ges av Jesus och genom frälsningen.”⁶⁰ Han nämnde också olika välsignelser som Gud ger genom frälsningen. Han förklarade hur viktigt det är att evangelisera och dela med sig om Jesus till andra och berätta för människor om vad han har gjort för oss. ”Jesus har gjort mycket för mig och min familj och jag vill göra samma sak för andra människor. Det räcker inte att evangelisera bara med ord utan man måste evangelisera med handling”⁶¹, sa han.

⁵³ Intervju med informant1, 2021-01-27.

⁵⁴ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁵⁵ Intervju med informant1, 2021-01-27.

⁵⁶ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁵⁷ Intervju med informant1, 2021-01-27.

⁵⁸ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁵⁹ Joh3:16-17, B2000.

⁶⁰ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁶¹ Intervju med informant2, 2021-01-12.

3.3.2 Informant 3 och 4s syn på frälsningen

Likt de tidigare informanterna betonar både informant 3 och 4 att man blir en ny person i Kristus. Informant 3 sa att ”jag har fått ny identitet som Guds barn i Kristus och jag vet att mitt förflutna försvunnit i Kristus och jag har fått nytt liv och en ny framtid”⁶² Informant 4 sa att ”jag föddes på nytt på något sätt. Efter alla år fick jag möta Jesus och det befriade mig. Det var som att börja om på nytt, att kunna andas igen.”⁶³

Men de som är kvar i församling ansåg att man blir frälst inte bara som individ utan tillsammans med sina syskon i den församlingen som man befinner sig i. De ansåg att församlingen och frälsningen går hand i hand och att man inte kan leva sitt kristna liv utan att vara en del av någon kristen gemenskap. Informant 3 tyckte att ”det är nödvändigt att vara med i en församling/gemenskap där man kan glädjas och sörja tillsammans och bäras i bön när man behöver.”⁶⁴ Informant 4 sa att ”jag tror att Gud hade ett syfte med att jag blir frälst i min församling och följer Jesus tillsammans med dem.”⁶⁵

Båda informant 3 och 4 ansåg att frälsningen bara är början av det nya livet och att frälsningen är en process där man behöver växa i tron tillsammans med andra kristna. Informant 3 sa att ”jag inte tror att frälsningen skedde i ett moment med en speciell upplevelse utan den började någonstans (kanske i dopet) men fortsätter att pågå varje dag tills Jesus återkomst.”⁶⁶ Informant 4 sa också att ”kristendom är som en livslång resa som börjar med frälsning och fortsätter tills man lever på jorden.”⁶⁷

3.3.3 Sammanfattning av synen på frälsningen

Alla informanter uttryckte sig på olika sätt men de som har lämnat församlingen hade samma syn på frälsningen och de som stått kvar i församlingen hade samma syn på frälsningen.

De som har lämnat församlingen betonade på att frälsningen betyder att man börjar ett helt nytt liv med Kristus och det gamla livet dör i dopet. De betonade också att man blir Guds barn och får en ny identitet. Båda såg frälsningen som en slutpunkt där man blir fri från synden och mörkret. De tyckte att man blir frälst som en individ och att frälsningen inte har någonting att göra med gemenskapen och församlingen. De menade att man upplever Guds närvaro som

⁶² Intervju med informant3, 2021-01-19.

⁶³ Intervju med informant4, 2021-01-22.

⁶⁴ Intervju med informant3, 2021-01-19.

⁶⁵ Intervju med informant4, 2021-01-22.

⁶⁶ Intervju med informant3, 2021-01-19.

⁶⁷ Intervju med informant4, 2021-01-22.

individ och i en personlig upplevelse och att dopet bara är en handling och en möjlighet där man kan vittna om sin tro inför andra.

Informant 1 citerade Joh 3:16-17 med betoning på eviga livet som man får genom frälsningen och att man inte längre behöver vara rädd för Gud, som inte kommer att döma och frälsningen är i evighet. Informant 2 nämnde friden som bara finns i Jesus och genom frälsningen. Han pekade också på alla välsignelser som kommer med frälsningen. Dessutom betonade han på vikten av evangelisation både genom ord och handling.

De som stått kvar i församlingen hade liknande syn på frälsningen. Båda ansåg att det finns en relation mellan frälsning och församling och att det går hand i hand. De menade att man inte kan bli frälst utan att vara aktiv i någon församling. Och för en kristen är det nödvändigt att gå till en församling och vara delaktig i en kristen gemenskap. De nämnde att som kristen behöver man bäras i bön i svåra tider i livet samt glädjas och sörja med varandra som en familj. Både informant 3 och 4 ansåg att frälsningen inte är slutpunkten utan den är bara början av en process tills Jesus återkomst. Både informant 3 och 4 betonade att man blir en ny person i Kristus och man får en ny identitet som Guds barn.

3.4 Synen på församling

Alla informanter uttryckte sig på olika sätt men de som har lämnat församlingen hade ungefär samma syn på församlingen och de som stått kvar i församlingen hade också samma syn på församlingen.

3.4.1 Informant 1 och 2s syn på församlingen

De informanter som lämnat sin församling uttryckte sin syn på församling på olika sätt men innebörden var samma.

Både informant 1 och 2 ansåg att idag är kyrkor mer som en typ av organisation/institution där olika aktiviteten sker inom dem och att det är detta de inte behöver. De talade positivt om personliga möten med andra utanför organiserad kyrka. Informant 1 ansåg att församlingen inte är begränsad av en byggnad med massor av folk utan när man ber i Jesu namn med någon annan eller pratar om Jesus med någon annan, är Guds närvaro där emellan och detta kan man göra utanför församlingen och man behöver inte gå till en församling för Guds ande ska verka. Han nämnde Matt 18:20 som säger ”ty där två eller tre är samlade i mitt

namn är jag mitt ibland dem”.⁶⁸ Informant 2 sa också att ”kyrkor har blivit mer som en förening eller organisation som fokuserar mycket på antalet medlemmar än Guds ord och bön, så jag kan prata om Jesus med andra utanför en organiserad kyrka”⁶⁹

Både informant 1 och 2 betonade på att man inte behöver en församling för att vara kristen. De menade att kristen tro handlar om en personlig relation med en levande Gud. Informant 1 sa att ”frälsning innebär att ha en personlig relation med en levande Gud som hör och svarar på böner.”⁷⁰ Informant 2 ansåg också att ”den Helige Anden undervisar Guds barn och man behöver ingen pastor eller församling för vägledning samt det finns många bra bibelundervisningar på nätet som man kan använda om man behöver fördjupa sig i Bibeln.”⁷¹

Både informant 1 och 2 tyckte att vara aktiv i en församling kräver mycket tid och energi. Informant 1 sa att ”nu när jag inte längre går till kyrkan hinner jag att göra mycket på söndagar. Tidigare tog kyrkan hela min tid och när jag kom hem från kyrkan var jag för trött för att göra något annat.”⁷² Informant 2 sa också att ”nu när jag inte går till kyrkan hinner jag mer att berätta om Jesus för andra. Jag brukar ringa mina vänner och släktingar som bor i Iran och berättar om Jesus för dem.”⁷³

3.4.2 Informant 3 och 4s syn på församlingen

De informanter som stått kvar i sina församlingar och haft ett aktivt församlingsliv, hade också samma syn på församlingen.

Både ansåg att det är viktigt för en kristen att vara aktiv i en församling och dela livet med sina kristna syskon. De menade att man inte kan leva sitt kristna liv utan att vara en del av någon kristen gemenskap där de kan dela både glädjen och sorgen med varandra. Informant 3 sa att ”man behöver andra kristna för att kunna leva sin tro. Ibland blir man trött och kraftlös och behöver sina syskon att lyfta upp honom i bön.”⁷⁴ Han citerade 1Kor 12:27 som säger ”ni utgör Kristi kropp och är var för sig delar av den.”⁷⁵ Han berättade att alla behöver varandra som delar av samma kropp annars kan kroppen inte fungera och då har kristen tro inte någon betydelse. Han sa också att ”kyrkan inte är själva byggnaden utan är den gemenskap som finns med andra troende.”⁷⁶ Han pekade på underjordiska församlingar som inte har någon byggnad

⁶⁸ Matt 18:20, B2000.

⁶⁹ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁷⁰ Intervju med informant1, 2021-01-27.

⁷¹ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁷² Intervju med informant1, 2021-01-27.

⁷³ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁷⁴ Intervju med informant3, 2021-01-19.

⁷⁵ 1kor12:27, B2000.

⁷⁶ Intervju med informant3, 2021-01-19.

men fortfarande samlas, tillber Gud tillsammans, delar livet med varandra och alla tillhör en och samma kropp. Informant 4 nämnde också ordet i Romarbrevet 12:5 ”så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra.”⁷⁷ Hon beskrev att alla kristna är lemmar som tillhör och behöver varandra. ”Församling för just mig är hem, familj, gemenskap och evangelium”⁷⁸, sa hon.

3.4.3 Sammanfattning av synen på församlingen

Alla informanter uttryckte sig på olika sätt men de som har lämnat församlingen hade samma syn på församling och de som stått kvar i församlingen hade samma syn på den.

Både informant 1 och 2 ansåg att idag är kyrkor mer som en typ av organisation/institution där olika aktiviteter sker inom den och att det är detta de inte behöver. De talade positivt om personliga möten med andra utanför den organiserade kyrkan. Båda betonade att man kan vara kristen utan att vara med i någon församling och det enda som behövs är en personlig relation med Gud. Informant 2 tyckte att Den Helige Anden undervisar Guds barn och att man inte behöver någon pastor eller församling för vägledning samt att det finns mycket bibelundervisning som är bra på nätet som man kan använda om man behöver. Både tyckte att det kräver mycket tid och energi att vara aktiv i en församling och att man kan göra mer för Guds rike om man inte går till församlingen.

De som stått kvar i församlingen tyckte att det är viktigt för en kristen att vara aktiv i en församling där hon/han kan dela sorgen och glädjen med sina kristna syskon. Informant 3 nämnde 1Kor 12:27 och tyckte att alla behöver varandra som delar av en och samma kropp och att kristen tro inte betyder något om man inte är med någon gemenskap. Han nämnde också att kyrkan inte är själva byggnaden utan är en samling av troende. Informant 4 nämnde också stycket i Romarbrevet 12:5 där det står ”vi är lemmar som är till för varandra” och hon beskrev församlingen som hem, familj, gemenskap och evangelium.

3.5 Varför lämnade du församlingen? /Varför är du kvar i församlingen?

Som tidigare nämnts har jag uppmuntrat mina informanter att vara ärliga med sina åsikter, tankar och upplevelser och dela så mycket som de vill. I början när jag frågade om de ville vara

⁷⁷ Rom12:5, B2000.

⁷⁸ Intervju med informant4, 2021-01-22.

med i intervjuerna berättade jag om den här frågan eftersom jag visste att denna fråga kan vara lite känslig. Alla mina informanter visste redan om att denna fråga skulle dyka upp.

3.5.1 Informant 1

Han berättade att han brukade vara mycket aktiv i församlingen och fick tidigt vara med i serviceteamet där han bland annat fixade fika, diskade, städade och välkomnade folk. Han betonade att han gjorde alla dessa saker helhjärtat och med glädje och när han blev trött fick han kraft från Jesus. Tyvärr missade han de flesta predikningarna eftersom det alltid fanns någonting att göra i köket eller utanför kyrksalen, men han hade alltid en stor längtan efter Guds ord. Han började läsa Bibeln hemma några minuter per dag och så småningom kände han att han ville prata om Jesus och Guds ord med andra. Han pratade med pastorn om det men pastorn tänkte att det var för tidigt för honom att göra det och att han måste fortsätta tjäna Gud i köket och med servicen minst de två, tre första åren. Han blev mycket besviken på sig själv och kände att han inte var tillräckligt bra för att kunna tjäna Gud på det sättet som han själv ville. Även om han inte ville fortsätta med servicen gjorde han det ändå eftersom han ville visa tacksamhet till Jesus och göra honom nöjd. Det gick en tid och det kom några nya människor till tro på Jesus men inga av dem hjälpte till i serviceteamet och efter en kort tid började en av dem även att sjunga i lovsångsteamet och leda gudstjänsterna. Då blev informant 1 jätteledsen och tänkte att det var orättvist. Han pratade med pastorerna några gånger men han kunde inte bli övertygad av pastorerna. Till sist blev han trött på alltihop och lämnade församlingen. ”Jag är kristen och Guds barn och behöver inte tjäna Gud just i församling och på det sättet som pastorerna vill utan jag kan leva mitt vanliga liv och ha min fantastiska personliga relation med Gud och tjäna andra på min arbetsplats och där jag befinner mig”⁷⁹ säger han.

3.5.2 Informant 2

Informant 2 berättade att i början av sin tro var han också väldigt aktiv i församlingen och gick till kyrkan varje tisdag, fredag och söndag. Han var delaktig i olika delar av församlingen men mest i service och mötesledningen på söndagsgudstjänster. Efter ett år fick han även sitta i styrelsemöte. Alltså både pastorn och församlingen hade stort förtroende för honom.

Informant 2 berättade att hans relation med pastorn blev bra och de blev som nära vänner och de och deras familjer brukade umgås med varandra. ”När jag såg pastorn och hans liv från en annan vinkel, dvs den verkliga vinkel, blev jag besviken om honom och församlingen

⁷⁹ Intervju med informant1, 2021-01-27.

som han är pastor i”⁸⁰, sa han. Informanten betonade på pastors relation med sina barn som inte alls var bra. Han sa att pastorn brukade prata dålig om folk vilket informanten inte gillade alls.

En annan sak som informanten berättade var att när det gällde stora beslut i församlingen var det pastor paret som sa sista ordet. ”Det spelade ingen roll vad vi ledare/andra i församlingen sagt för pastorer gjorde vad de ville utan att tänka på oss eller församlingsmedlemmar”⁸¹, sa han. Han sa att när han inte längre hittade skillnader mellan kyrkan och moske som tidigare han hade gått, lämnade han församlingen. Han sa att” kyrkan var nästan samma som moske för mig där imamer gjorde vad de ville i Guds namn och brydde inte sig om andra.”⁸² Han betonade också att ”jag är kristen, älskar Jesus och är stolt över min tro men jag tror inte att jag behöver vara med någon församling för att kalla mig kristen”⁸³, sa han.

3.5.3 Informant 3

Informant 3 berättade att han började vara delaktig i lovsångsteamet ca ett år efter dopet. Han brukade delta på alla bibelkurser som pågick i kyrkan. ”Jag älskar söndagsgudstjänsterna och har upplevt Guds närvaro många gånger när vi tillsammans med andra i församlingen sjunger lovsång och ber för varandra”⁸⁴, sa han. Han betonade att hur viktigt det är för honom att delta på gudstjänsterna och dela livet med andra kristna. Han berättade också att församlingen alltid varit med honom när han haft det svårt i livet, t.ex. när han sökte jobb eller flyttade till sin nya lägenhet. Han sa också att ”jag saknar min familj som bor i Iran men hemgruppen står alltid nära mig och fyller familjens tomma plats.”⁸⁵ Han betonade flera gånger på de nära relationerna i församlingen. ”Det är inte lätt att flytta till ett nytt land och börja om med allt från början. Man känner sig mycket ensam när man inte kan det nya språket och den nya kulturen. Man lever i stor osäkerhet och vet inte hur morgondagen kommer att se ut. Men att ha vänner som har samma tro och stödjer, både genom bön och handling, gör allt mycket lättare”⁸⁶, sa han.

⁸⁰ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁸¹ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁸² Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁸³ Intervju med informant2, 2021-01-12.

⁸⁴ Intervju med informant3, 2021-01-19.

⁸⁵ Intervju med informant3, 2021-01-19.

⁸⁶ Intervju med informant3, 2021-01-19.

3.5.4 Informant 4

Informant 4 nämnde flera gånger hur viktig roll, församlingen som hon nu går till har för henne. ”Jag känner ju från djupet av mitt hjärta att just denna församlingen är mitt hem och att det fanns en mening att jag skulle ledas just hit av Jesus.”⁸⁷, sa hon. Hon berättade hur församlingen har blivit hennes familj och syskon. Hon förklarade också hur församlingen har omfamnat och välkomnat henne på ett varmare sätt än hennes egen biologiska familj. Hon sa att ”i församlingen har jag inte behövt gömma min tro. Jag har fått gråta, skratta, tvivla, tro men också fått vara arg och ledsen och detta var jätteviktig för mig.”⁸⁸ Hon påpekar hur församlingen och speciellt hennes hemgrupp genom samtalen har hjälpt henne att växa både i tro och i sig själv. ”Jag har funnit en trygghet i en familj som bryr sig om mig och bär. Där vi alla månar om andra och varandra. Det är fint! Det är mitt hem.”⁸⁹, sa hon.

En annan sak som hon sade var att hon tycker att Gud har kallat henne att följa Jesus tillsammans med sina kristna syskon i församlingen. Hon sa också att det finns många församlingar men hon känner starkt att Gud ville föra henne till just den församling som hon nu är med. Informanten påpekade många gånger vikten av sin hemgrupp och lovsångsteamet hon är med i och tyckte att hon är tillräcklig delaktig i församlingen.

3.5.5 Sammanfattning av anledningen till att de har lämnat/stått kvar i församlingen

Alla mina informanter hade olika vägar till tron och de har lämnat eller stått kvar i församlingen av olika anledningar. Man kan se att de som har lämnat församlingen har ganska liknande anledningar till att lämna församlingen och de som fortfarande är kvar i församlingen har liknande anledningar för att vara kvar i den.

Både informant 1 och 2 hade ett mycket aktivt församlingsliv i början och båda två var delaktiga i olika delar av församlingen. Informant 1 fick vara med i serviceteamet där han bland annat fixade fika, diskade, städade och välkomnade folk. Informant 2 var delaktig i olika delar av församlingen men mest i serviceteamet och att leda möten vid söndagsgudstjänsterna. Efter ett år fick han vara med på styrelsemöten.

Både informant 1 och 2 blev besvikna på pastorn. Man kan säga att både informant 1 och 2 hade höga förväntningar på pastorerna och församlingen och att de blev besvikna. Informant 1 längtade efter Guds ord och att få dela det med andra men pastorn sa till honom att han först behöver tjäna Gud i serviceteamet. När andra efter ett tag kom till tro på Jesus och

⁸⁷ Intervju med informant4, 2021-01-22.

⁸⁸ Intervju med informant4, 2021-01-22.

⁸⁹ Intervju med informant4, 2021-01-22.

aldrig behövde vara med i serviceteamet, utan direkt fick vara med i mötesledning och lovsångsteam tänkte informant 1 att detta var orättvist och lämnade församlingen. Informant 2 blev också besviken på pastorn. Han berättade att pastorns relation med hans familj inte var bra och pastorn inte behandlade honom på det sätt som han borde göra. Dessutom tog pastorsparet de viktiga besluten ensamma och brydde sig inte om vad andra ledare eller församlingsmedlemmar tyckte. Informant 2 lämnade också församlingen.

Både informant 3 och 4 som fortfarande är med i församlingen hade aktivt församlingsliv från början, men det tog en tid för dem tills de började vara delaktiga i olika delar av församlingen. Informant 3 började i lovsångsteamet ett år efter dopet och informant 4 var delaktig i hemgrupp och sedan i lovsångsteamet.

Både informant 3 och 4 påpekade att det är viktigt för dem att delta på gudstjänsterna och dela livet med andra kristna. De längtade alltid efter Guds ord och var oftast med på bibelstudier och predikningar, hemgrupp, med mera. Informant 3 berättade att han alltid deltog på alla bibelstudiekurser och informant 4 betonade mycket hemgruppen och dess roll i hennes andliga liv.

Både informant 3 och 4 betonade vikten av församlingslivet och hur mycket deras vänner i församlingen betyder för dem. Informant 3 berättade att församlingen alltid varit med honom när han haft svårt i livet, t.ex. när han sökte jobb eller flyttade till sin nya lägenhet. Informant 4 berättade också hur församlingen har omfamnat och välkomnat henne på ett varmare sätt än hennes egen biologiska familj.

3.6 Sammanfattning av intervjumaterial

I kapitel 3 presenterade jag resultatet av intervjuerna genom analys av intervjumaterial. Först beskrev jag varje informants väg till tro, sedan skrev jag vad varje informant har för syn på församling och syn på frälsning. Till sist skrev jag varför de har lämnat eller stannat kvar i församlingen. Dessutom försökte jag att undersöka de skillnader samt likheter som finns mellan dem.

Innan mina intervjuer antog jag att jag skulle få helt olika svar från mina informanter och jag förväntade mig att få fler skillnader än likheter men det var intressant att jag fick oväntade likheter, dvs informant 1 och 2 svarar liknande och informant 3 och 4 hade samma syn på frälsning och församling. Mina informanter har olika bakgrund. Jag intervjuade en afghansk person och en iransk person som har lämnat församlingen men fortfarande ser sig som kristna,

samt en iransk person och en svensk person som fortfarande är aktiva i sina församlingar. Alla fyra informanter kom till tro på Jesus år 2015 och är mellan 30- 50 år.

Alla informanter hade olika väg till tro. Det var intressant att de som har lämnat församlingen (informant 1 och 2) hade nästan samma syn på frälsningen och församlingen. De som fortfarande är aktiva i församlingen (informant 3 och 4) hade nästan samma syn på frälsningen och församlingen. Dessutom kan man se att informant 1 och 2 hade nästan samma anledningar till att lämna församlingen och informant 3 och 4 betonade samma saker som orsaker till att de stannar i församlingen.

Kapitel 4: Diskussion

4.1 Inledning

I detta kapitel kommer jag att jämföra resultatet av informanternas berättelser med min teori och bakgrund om svensk frikyrka utifrån Arne Rasmussons och Fredrik Wenells arbeten. Jag kommer att fokusera på två områden vilka är synen på frälsningen och synen på församlingen.

4.2 Synen på frälsningen

Vi har sett att det finns likheter mellan informanternas syn på frälsning men också väsentliga skillnader.

4.2.1 Likheter mellan informanternas syn på frälsning

Alla informanter (förutom informant 2) har haft dramatiska upplevelser som ledde dem till frälsningen. Informant 1 blev helad från cancer och hans gudsbild förändrades på grund av ett mirakel och sen tog han ett beslut att bli kristen och följa Jesus. Informant 3 upplevde också Gud när han bad för sin försvunna plånbok och fick bönesvar direkt. Informant 4 upplevde Gud när hon hörde en viskning mitt i natten, viskningen som ledde henne till församlingen och frälsningen. Dessa upplevelser påminner om det som betonas i de väckelserörelser som Wenell har skrivit om. Han har skrivit att i väckelserörelsen framhävdes den personliga erfarenheten som ett viktigt moment där personen blev frälst och livet förändrades totalt. Man kan säga att det liknade den upplevelse som i väckelserörelsetraditionen främst hände på väckelsemöten. Det är dock intressant att notera att i informanternas berättelser sker de viktiga erfarenheterna i helt andra kontexter än väckelsemötets.

Alla informanter betonade också att när man bli frälst börjar man ett helt nytt liv med Kristus och det gamla livet dör och man får som Guds barn en ny identitet och en ny framtid. Detta stämmer in med den kontrast som Rasmusson gör mellan väckelserörelser och den konstantinska vändningen på 300-talet som syftade på den nya situation som uppstod i och med att kristendomen övergår från att ha varit en minoritetstro till att bli ”stats”- och folkreligion. Han har skrivit att den kristna kyrkan då slutade att se sig som ett särskilt folk med en speciell identitet och ett visst sätt att leva. I protest mot detta har väckelserörelser betonat att man lämnar sitt gamla liv och börjar ett helt nytt liv när man blir kristen. Enligt Rasmusson skapade detta

ett ”före” och ett ”efter” och ett ”innanför” och ett ”utanför”. Alla informanter stämmer in på detta sätt att beskriva omvändelsen.

4.2.2 Olikheter mellan informanternas syn på frälsning

En viktig skillnad mellan de två grupperna av informanter är att de som inte längre är kvar i en församling inte talar om att frälsning och församling tycks höra samman. De tycker att man kan vara kristen utan att gå till någon församling. De tycker också att man som kristen inte behöver vara delaktig i församling för att rädda världen utan man kan göra det som individ. Dessutom tycker de att det inte finns någon samband mellan frälsning och dop eller församlingstillhörighet. Wenell har också skrivit att omvändelsen i Pingströrelsen separeras från dophandlingen. Man kan säga att dopet är en bekräftelse av det som redan ägt rum i frälsningen. Detta stämmer in på vad informant 1 och 2 betonade starkt, att frälsning har ingenting att göra med dopet i församlingen. Dopet är en möjlighet där man på något sätt bekräftar sitt tidigare beslut inför andra och vittnar om sin tro för andra.

Informant 1 och 2 ansåg att frälsningen är någonting individuellt där varje person fattar ett beslut att följa Jesus och ha sin personliga relation med sin Skapare. Även om detta stämmer med vad Wenell har skrivit om Pingströrelsen så saknas betoning på att varje individ också är delaktig i kollektivet genom ett muntligt gensvar och bifall som ett tecken för gemensamma erfarenheter. Han menar att man inte kan beskriva denna kollektiva erfarenhet som individualism eftersom den kristne var en del av helheten, dvs en del av det kollektiv som har gemensam omvändelseerfarenhet. Denna omvändelse slutar inte i personlig erfarenhet utan ska fortsätta i församlingsgemenskapen. Detta ingår i vad informant 3 och 4 tyckte om frälsningen. De betonade att man blir frälst tillsammans med andra kristna och att varje individ är delaktig i kollektivet i en gemenskap som pågår hela kristna livet.

Å andra sidan stämmer informant 1s och 2s perspektiv om individualistisk kristendomssyn med vad Rasmusson har kallat för den luthersk-pietistiska. Rasmusson menar att de betonar individens personliga möten med Gud samt att hennes personliga relation till Gud och till sin nästa är det viktigaste och detta står i kontrast mot vad kyrkan som institution och den kristna läran står för. Rasmusson anser att i centrum av pietismen betonar man inte församlingens gemensamma liv med Kristus, utan betoningen ligger på individens personliga och inre relation med Gud. Han argumenterar för att när man är kristen, börjar man ett nytt liv tillsammans med andra kristna och att man som kristen tillhör Guds folk och är bärare av Guds löfte. Man ser också att detta folk ska leva sitt liv tillsammans med andra och man ingenstans

kan någon individualetik utan snarare en församlingsetik där det gemensamma livet i Anden betonas. Han betonar att bli kristen är att bli en del av ett konkret folk och att kristendom aldrig kan vara något privat och individualistiskt.

En annan viktig skillnad som finns mellan de två grupperna av informanter är att de som inte längre är kvar i församlingen anser att frälsningen inte är en process utan en punktuell händelse där personen blir frälst. De menar att man blir frälst och då är allting klart och man kommer till himlen och lever med Jesus i evighet. De som fortfarande är aktiva i församlingen tycker att frälsningen är en process och att man inte blir färdig när man tar emot Jesus utan allting börjar då och frälsning betyder att man lever med Jesus och tillsammans med andra syskon i församlingen. Wenell skriver också att uppfattningen om frälsningen inom den svenska Pingströrelsen, enligt Ulrik Josefsson, har kognitiva och erfarenhetsbaserade faktorer. Han menar frälsningen har sin grund i Jesu död på korset men den blir verklighet med personens omvändelse dvs individens personliga erfarenhet och den är bara början av det nya livet. Detta perspektiv stämmer in på vad informant 1, 3 och 4 berättade. Alla dessa tre informanter betonade frälsningens kognitiva och erfarenhetsbaserade upplevelse av frälsningen. Men vad Josefsson ansåg skiljer sig från informants 1 och 2 perspektiv där de ansåg frälsningen vara en slutpunkt för det mörka livet och för synden. Samtidigt tyckte informant 3 och 4 samma som Josefsson, att frälsningen bara är början av det nya livet.

Informant 3 och 4 ansåg att man ska uppfylla sin kallelse genom att vara i en kristen gemenskap. De menade att frälsningen betyder att man blir en del av Jesus kropp och detta är resultatet av den kristna lydningen. Detta går in i vad Wenell har skrivit om omvändelsens betydelse, att den innebär att en person blir en del av helheten i den sociala kropp som har samband med uppenbarelsen som Jesus genom sitt liv, sin död och uppståndelse gav till de troende. Frälsningen, som resultat av denna omvändelse, innebär att man kommer in i en ny gemenskap som är frälsningens struktur. Han menar att denna struktur handlar mest om en ny lydning som tillhör en annan kunskap om skapelsen. Dessutom stämmer detta med vad Rasmusson har skrivit om anabaptisterna som ansåg att frälsningen innebär att man blir en del av ett särskilt folk och att man är utvald och utkallad av Gud för att leva ett nytt liv i Jesu efterföljelse.

4.3 Synen på församlingen

Vi har sett att det även finns likheter samt skillnader mellan informanternas syn på församlingen.

4.3.1 Likheter mellan informanternas syn på församlingen

Alla informanter var mycket aktiva i en församling inledningsvis. Man kan se att informant 1 och informant 2 inledningsvis nästan var mer aktiva än informant 3 och informant 4.

Alla anser att församlingen inte är begränsad till en byggnad eller lokal. Alla informanter är överens om att församlingen blir till när några kristna samlas och ber eller pratar om Jesus.

Alla informanter betonade hur väl de blev bemötta av församlingen i början av sin tro. Det som ledde informant 2, 3, 4 till frälsningen var en längtan efter någon form av social gemenskap där mötet med andra och hur de bemötts betytt mycket. Detta stämmer in på vad Rasmusson har skrivit om människan som social varelse. Han anser att människan inte först är en människa som sedan ingår i relationer, utan att hon blir människa i dessa relationer. Han menar att människans väsen är både biologiskt, socialt och kulturellt. Han betonar att frälsningen förs vidare genom den kristna kyrkan som är den sociala och historiska verkligheten. Vi är skapade som sociala varelser och det är därför som frälsningen kommer till oss genom den historien av kyrkan skapade verkligheten.

4.3.2 Olikheter mellan informanternas syn på församlingen

Det är svårt att avgöra varför exakt informant 1 och 2 har lämnat församlingen. Man kan dock tydligt se att både informant 1 och 2 har blivit besvikna på sina församlingar och pastorer, men man ser också att det även finns teologiska skillnader som var avgörande i deras beslut. Det är också ganska tydligt att informant 1 och 2 inte ser församlingen som en andlig gemenskap utan ser den mer som en förening.

Informants 1 och 2 sätt att tala om församling stämmer med vad Rasmusson har skrivit angående att det idag talas mycket om att man kanske inte längre behöver församlingen för att leva som kristen och att varje person kan ha sin Gudsrelation och att man kan leva sitt kristna liv i vardagen bland andra människor. Både informant 1 och 2 betonade också detta att man inte behöver en församling för att vara kristen. De menade att kristen tro handlar om en personlig relation med Gud och att vara kristen betyder att ha en personlig relation med Gud.

Rasmusson har påpekat att en annan vanlig kritik är att församlingen tar mycket tid och energi och det motsvarar vad informant 1 och 2 berättade att när de inte längre går till kyrkan hinner de att göra mycket annat på söndagar. Tidigare tog kyrkan hela deras tid och när de kom hem från kyrkan var de så trötta att det inte orkade göra något annat, t.ex. tidigare hann

de aldrig att prata med sina icke-kristna vänner och berätta om Jesus för dem, men nu gör de oftare det.

Informant 1 och 2 ansåg att kyrkan är som en typ av organisation/institution där olika aktiviteter sker, men den riktiga församlingen som Bibeln pratar om är något annat än just den typen av organisation som nu kallas för kyrkan, dvs den riktiga församling fokuserar mycket på Guds ord och bön och inte antalet medlemmar. De hade alltså en idealistisk syn på församlingen och de blev besvikna och de tänkte att församlingen är misslyckad i vad hon borde vara. De tyckte att kyrkan borde vara annorlunda än världen och alla institutioner/föreningar/organisationer i världen. Och eftersom kyrkan verkar i Guds namn bör församlingen behandla annorlunda än de vanliga organisationerna som finns i världen. De höga förväntningar på församlingen som finns i frikyrkan och som Rasmusson och Wenell skriver om, kan leda till idealiserade bilder som skapar besvikelser.

Både informant 1 och 2 ansåg att man kan evangelisera som individ och att församlingen är begränsad av ”de kristna” så att man inte kan nå folk som är utanför kyrkan. Detta står i kontrast mot vad Rasmusson anser om evangelisation. Han anser att församlingen har en mycket viktig roll för evangelisationen. Man kan förmedla det gudomliga livet till världen genom den kristna församlingen och därför kan evangelisationen aldrig skiljas från församlingen. Samtidigt är församlingens liv ett bevis på budskapets sanning och det är genom församlingen som frälsningen blir begriplig. Han menar att man förstår någonting genom att man använder och upplever det. På samma sätt när man befinner sig i den kristna gemenskapen kan man förstå vad begrepp som Gud som Fader eller bön, hopp och frälsning innebär.

Informant 3 och 4 går in på vad Rasmusson har skrivit om att gemenskapen med Gud inte kan skiljas från gemenskapen med Guds folk. Både informant 3 och 4 ansåg att det är viktigt för en kristen att vara aktiv i en församling och att dela livet med Guds folk. De menade att man inte kan leva sitt kristna liv utan att vara en del av en kristen gemenskap.

Rasmusson har också skrivit att kyrkan är som ”de heligas samfund”. Han menar att den vanligaste beteckningen på de kristna är ordet ”de heliga”. Ordet helig betyder avskild och ”de heliga” betyder att man har blivit avskild från världen och blivit befriad från sitt gamla liv och sammanhang och inlemmad i ett helt nytt sammanhang vilket är den kristna församlingen. Både informant 3 och 4 pekade på sitt gamla liv med icke-kristna vänner och sin biologiska familj som är annorlunda från det nya sammanhanget som är livet med kristna vänner som är Guds folk. De ansåg att bli kristen innebär omvändelse, nytt liv och ny gemenskap.

Informant 3 och 4 betonade lärjungaskap som viktigt i det kristna livet och de har varit i en lärjungaskapsprocess genom olika bibelstudier samt i sina hemgrupper. Det går in i vad

Rasmusson har skrivit om Lärjungaskapsteologin som har sin grund i de tre första evangelierna samt hos Paulus och Johannes, som betonar efterföljelse och den kristna gemenskapen. Man kan säga att Jesu liv, död och uppståndelse leder inte bara till förlåtelse utan ger ett nytt liv till Jesus efterföljare. I relation till informant 1 och 2 visar detta på hur viktigt det är att skapa former som inbjuder till en process så att frälsning inte bara blir en punktuell händelse.

En sak som är väldigt intressant var att informant 2 lyfter upp situation med kristna i Iran där det finns många som blivit kristna utan att ha doppmöjlighet eller ha tillgång till någon kyrka.

Kapitel 5: Avslutande kapitel

I det här kapitel summerar jag hela mitt arbete genom att skriva en slutsats där jag svarar på mina frågeställningar och sedan ger jag förslag på vidare forskning.

5.1 Sammanfattning och slutsats

Syftet med denna uppsats har varit att undersöka vilka olika synsätt på frälsning och församlingen som finns och om detta påverkar om en troende stannar eller inte stannar i församlingen. Uppsatsen besvarar följande frågeställning: vilka konsekvenser får en persons syn på frälsningen för hur de ser på församlingstillhörighet?

Forskningsfrågan bryts ner i följande underfrågor:

- Varför är man kristen och hur ser vägen till tro ut?
- Vad är synen på frälsningen?
- Vad är synen på församlingen?
- Varför lämnar/ står kvar man i församlingen?

Denna uppsats arbetar både deduktivt och induktivt. Jag har gjort en empirisk studie där fyra kvalitativa forskningsintervjuer genomförts med personer från olika bakgrund. Två av informanterna företräder människor som lämnat församlingen men fortfarande ser sig som kristna och två av dem representerar människor som står kvar i församlingen. Alla informanter kom till tro på Jesus i vuxen ålder år 2015. Informant 1 och 2 lämnade sina församlingar ca 2-3 år efter dopet men ser sig fortfarande som kristna. Informant 3 och 4 har fortsatt att stå kvar i de församlingar som de döpts i och har haft ett aktivt församlingsliv under dessa år. Dessa intervjuer har analyserats och resultatet jämförts med teorin.

Innan mina intervjuer antog jag att jag skulle få helt olika svar från mina informanter och jag förväntade mig att få fler skillnader än likheter men det var intressant att se hur lika informants 1 och 2 syn på församling och frälsning var och hur lika informant 3 och 4 tyckte om församling och frälsning. Detta är också intressant att se hur olika deras väg till kristen tro ser ut även bland de som lämnat eller de som är kvar.

De som har lämnat församlingen hade samma syn på frälsning. De ansåg att frälsningen innebär att man börjar ett helt nytt liv med Kristus och att det gamla livet dör i dopet. De betonade också att man blir Guds barn och får en ny identitet. Båda såg frälsningen som en slutpunkt där man blir fri från synden och mörkret. De tyckte att man blir frälst som en individ och att frälsningen inte har någonting att göra med gemenskapen och församlingen. De som

stätt kvar i församlingen tyckte också lika om frälsningen. Både ansåg att det finns en relation mellan frälsning och församling och att de går hand i hand. De menade att man inte kan bli frälst utan att vara aktiv i någon församling. Både informant 3 och 4 ansåg att frälsningen inte är slutpunkten utan den är bara början av en process till Jesus återkomst. Både informant 3 och 4 betonade också att man blir en ny person i Kristus och att man får en ny identitet som Guds barn.

De som har lämnat församlingen hade samma syn på församling. De ansåg att kyrkor idag är som en typ av organisation/institution där olika aktiviteter sker och att det inte är detta de behöver. De talade positivt om personliga möten med andra utanför organiserad kyrka. Båda betonade att man kan vara kristen utan att vara med i någon församling och det enda som behövs är ens personliga relation med Gud. Båda tyckte att det kräver mycket tid och energi att vara aktiv i en församling och att man kan göra mer för Guds rike om man inte går till församlingen. De som stått kvar i församlingen tyckte också samma på församling. De ansåg att det är viktigt för en kristen att vara aktiv i en församling där hon/han kan dela sorg och glädje med sina kristna syskon.

Både informant 1 och 2 hade mycket aktivt församlingsliv i början när de kom till tro och båda två var delaktiga i olika delar av församlingen, men till sist blev de besvikna på pastorer och sina församlingar. Både informant 3 och 4 som fortfarande går till församlingen hade ett aktivt församlingsliv från början, men det tog lite tid för dem innan de började vara delaktiga i olika delar av församlingen. De tyckte att det är viktigt för dem att delta på gudstjänsterna och dela livet med andra kristna. De betonade vikten av församlingslivet och hur mycket deras vänner i församlingen betyder för dem.

Så en persons syn på frälsningen kan ha olika konsekvenser för hur han/hon ser på församlingstillhörighet. Om man ser frälsningen som en punktuell då ser man ingen behov att vara aktiv i någon församling och om man ser frälsningen mer som en process vill man vara med någon församling där han/hon kan växa i tron.

Jag har gjort en begränsad undersökning av fyra personer. Trots detta ger detta arbete flera lärdomar för den som önskar att församlingsliv ska fortsätta vara viktigt i människors liv.

- Det är viktigt hur vi förkunnar kring frälsning. Mitt arbete visar att det får avgörande konsekvenser hur vi förkunnar kring frälsning. Så det är viktigt att förkunna så att dagens individualism utmanas.
- Frälsning måste förstås som en process och inte punktuellt. Frälsning handlar inte bara om ”att ta emot Jesus” utan den handlar om att leva kristenliv och växa i

kristentro. Simon Manfredsson uppsats bekräftar denna uppfattning. Det är viktigt att församling formar praktiker för att personer ska få mogna i sin egen takt.

- Sociala relationer är viktiga både för att leda människor till tro men också avgörande för att de ska vara kvar. Utifrån de undersökta berättelserna har det visat sig viktigt att nya kristna får förtroende men också att de blir beredda på att alla är bristfälliga. Det är allvarligt om man utnyttjar och inte visar ett sunt förtroende. Det är viktigt att ha bra och djupare undervisningar om grunderna i kristendom där nyfrälsta kan se att man inte behöver göra något "tjänst" eller liknande i församlingen för att vara kristen.
- Det är viktigt att vara äkta och att dela livet med andra kristna i församlingen. Hemgrupp/ små grupp spelar stor roll i hur personen växer i tro och lever sitt kristenliv. Frida Igefjords uppsats visar att ett viktigt skäl till att kristna ungdomar har lämnat församlingen är förväntningar på att man måste tänka, uppleva och uppföra sig på ett visst sätt vilket gjorde att de intervjuade inte kände sig hemma i församlingen.⁹⁰ De två personer som stannat kvar i församling uttrycker båda att de upplever en sådan äkta social gemenskap.

5.2 Vidare forskning

Som tidigare nämnts är utrymmet i denna uppsats begränsat och jag som författare begränsade min undersökning och har därmed inte kunnat inkludera flera personer. Därför är det önskvärt att forskningen fortsätter kring synen på församling och frälsning hos fler kristna och även inom andra etniska grupper. Fler personer som ingår in undersökningen ger en större möjlighet att kunna jämföra och få ett bättre resultat.

Ett område som är intressant för vidare forskning är att undersöka hur kristet liv för de som har konverterat ser ut efter 10 år. Har deras syn på församling och frälsning förändrats efter 10 år och hur mycket är de aktiva i sina församlingar idag?

I mitt arbete har jag bortsett från om det spelar någon roll om man växt upp i Iran, Afghanistan eller Sverige för jag har uppfattat att samma problematik finns i alla sammanhang. Men det kan vara intressant att undersöka om det också finns kulturella orsaker som kan förklara att personer har olika synsätt på församlingens betydelse.

⁹⁰ Igefjord 2019, C-uppsats, 4-33.

Käll- och litteraturförteckning

Tryckta källor

Kvale, Steinar och Brinkmann, Svend. 2010. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Rasmusson, Arne. 2007. ”Frälsning och kyrka- Varför inte Paulus var lutheran (och inte Luther heller)”. *Så som det har berättats för oss: Om bibel, gudstjänst och tro*. Redigerad av Samuelsson, Gunnar och Tobias Hägerland. Örebro: Libris, 171- 200.

Rasmusson, Arne. 1984. ”Utan församling ingen frälsning”. *Den fallna manteln*. Redigerad av Sjödin, Tomas. Örebro: Libris.

Wenell, Fredrik. 2015. *Omvändelsens skillnad: en diasporateologisk granskning av frikyrklig ungdomskultur i folkkyrka och folkhem*. Uppsala: Uppsala universitet.

Otryckta källor

Intervjuer

Intervju med informant 1, 2021-01-27.

Intervju med informant 2, 2021-01-12.

Intervju med informant 3, 2021-01-19.

Intervju med informant 4, 2021-01-22.

Uppsatser

Igerfjord, Frida. 2019. *Det är okej att va kristen varannan dag*. Kandidatuppsats, ÖTH.

Manfredsson, Simon. 2016. *Omvändelsens Innebörd*. Kandidatuppsats, ÖTH.

Bilaga _ Intervjuunderlag

Underlag för intervjuer _ Halvstrukturerad forskningsintervju

Inledning

1. Kan du presentera dig? Vem är du?
2. Hur beskriver du dig själv?

Familj och uppväxt

1. Berätta om din bakgrund?
2. Berätta om din familj?
3. Hur ser din familjs tro ut?
4. Hade du någon tro innan din frälsning?
5. Är din familj kristen idag?
6. Finns det något som du vill tillägga innan vi går vidare till nästa del?

Vägen till tro

1. Hur kom du till tro på Jesus? Vad gjordes för att du blev kristen?
2. Vad var den störste anledningen som du blev kristen?
3. Har du hört om kristentro innan din frälsning?
4. Vet din familj/ vänner att du är kristen idag? Ifall hur reagerade dem?
5. Vad är skillnader respektive likheter mellan kristentro och den tro som du tidigare hade?

Frälsning och Församling

1. Vad tänker du att frälsning är? (något bibelord som du särskilt tänker på?)
2. Vad betyder frälsningen just för dig?
3. Visst finns det andra församlingar där du bor men varför gick/ går du just till X församling?
4. Vad tänker du att församling är? Vad är församlingens roll? (något bibelord som du särskilt tänker på?)
5. Vad är församling just för dig?
6. Vad förväntar du från församlingen?
7. Vad tror du att församlingen förväntar från dig?
8. Tycker du att man måste vara med i någon församling/kristen gemenskap för att vara kristen? Kan man leva som kristen utan att vara med någon församling?

Anledning

1. Varför är du kvar i församlingen nu efter många år?
2. Vad är relation mellan frälsning och församling?

Avslutning

1. Finns det något du vill säga innan vi avslutar?
2. Jag kommer att transkribera intervjun. Kan jag mejla dig om jag har någon fråga?

Uppföljningsfråga

1. Kan du utveckla den lite mer?
2. Vad menar du?
3. Kan du ge något exempel?
4. Är det så du tänker?
5. Har jag förstått dig rätt att du...?
6. Menar du att...?